

2019

Toimintakertomus

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2019

LÄNSI-UUDENMAAN KÄRÄJÄOIKEUS
VÄSTRA NYLANDS TINGSRÄTT

Yleistä

Tuomiovaltaa käyttävät riippumattomat tuomioistuimet. Yleisiä tuomioistujia ovat kärjäoikeudet, hovioikeudet ja ylimpänä oikeusasteena korkein oikeus. Kärjäoikeudet käsittelevät ensimmäisenä oikeusasteena rikos-, riita- ja hakemusasioita. Kärjäoikeuksia oli vuonna 2018 vielä 27, mutta 1.1.2019 alkaen enää 20.

Länsi-Uudenmaan ja Espoon kärjäoikeudet yhdistyvät 1.1.2019 lukien uudeksi Länsi-Uudenmaan kärjäoikeudeksi.

Länsi-Uudenmaan kärjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvat Espoo, Hanko, Inkoo, Karkkila, Kauniainen, Kirkkonummi, Lohja, Raasepori, Siuntio ja Vihti. Alueella asuu noin 460 000 asukasta. Yrityssaneeraus- ja ulosottoasioissa uusi tuomiopiiri käsittää laajemman alueen eli myös nykyisen Itä-Uudenmaan kärjäoikeuden tuomiopiirin.

Kärjäoikeus toimii edelleen entisten Länsi-Uudenmaan ja Espoon kärjäoikeuksien toimipisteissä eli Raaseporissa, Lohjalla ja Espoossa sijaitsevissa oikeustaloissa. Kärjäoikeudella on lisäksi istuntosaleja Kirkkonummella. Raaseporin oikeustalon toimistotiloista, Lohjan oikeustalosta ja Kirkkonummella sijaitsevista istuntosaleista luovutaan sen jälkeen, kun kärjäoikeuden uudet toimitilat Espooseen valmistuvat.

Yhdistyneen kärjäoikeuden tuomiopiirin asukasluku on voimakkaassa kasvussa. Pelkästään Espoon kaupungin väkiluku tulee vuonna 2027 olemaan ennusteen mukaan yli 320 000. Espoon väkiluku kasvaakin keskimäärin 4 600 asukkaalla vuodessa. Kasvusta 67 prosenttia on lisäksi vieraskielisiä, mikä vaikuttaa merkittävästi oikeudenkäyntien kestoon ja esimerkiksi tulkkien tarpeen lisääntymiseen. Tuomiopiirin väkiluvun voimakas kasvaminen tulee tulevaisuudessa vääjäämättä vaikuttamaan myös saapuvien asioiden määrään sitä kasvattavana.

Allmänt

Domsrätten utövas av oberoende domstolar. Allmänna domstolar är tingsrätter, hovrätter och högsta domstolen som högsta rättsinstans. Tingsrätterna behandlar som första rättsinstans brottmål, tvistemål och ansökningsärenden. Antalet tingsrätter var år 2018 fortfarande 27, men från och med 1.1.2019 är antalet endast 20.

Västra Nylands och Esbo tingsrätter sammanslogs från och med 1.1.2019 till nya Västra Nylands tingsrätt.

Västra Nylands tingsrätts domkrets omfattar Esbo, Grankulla, Hangö, Högfors, Ingå, Kyrkslätt, Lojo, Raseborg, Sjundeå och Vichtis. Inom området bor cirka 460 000 invånare. I företagssanerings- och utsökningsärenden omfattar den nya domkretsen ett större område, dvs. även nuvarande Östra Nylands tingsrätts domkrets.

Tingsrätten är fortfarande verksam på Västra Nylands och Esbo tingsrätters verksamhetsställen, dvs. tingshusen i Raseborg, Lojo och Esbo. Tingsrätten har dessutom sammanträdessalar i Kyrkslätt. Man kommer att avstå från kontorslokalerna i Raseborgs tingshus, Lojo tingshus och sammanträdessalarna i Kyrkslätt, när tingsrättens nya lokaler i Esbo färdigställs.

Invånarantalet i den sammanslagna tingsrättens domkrets ökar kraftigt. Enbart Esbo stads invånarantal kommer enligt prognoser att överstiga 320 000 år 2027. Invånarantalet i Esbo ökar i genomsnitt med 4 600 invånare per år. Av denna ökning är 67 % personer med främmande språk, vilket har en stor inverkan på rättegångarnas längd och till exempel ett ökat behov av tolkar. Den kraftiga ökningen i domkretsens folkmängd kommer i framtiden oundvikligen även att öka antalet ärenden som kommer in.

Laamanni Ilkka Lahtisen katsaus vuoteen 2019

Laamanni
Ilkka Lahtinen

Vuosi 2019 oli Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudelle monella tapaa merkityksellinen ja tapahtumarikas. Ensinnäkin se oli vuodenvaihteessa yhdistyneen Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden ensimmäinen yhteinen toimintavuosi ja toiseksi, syyskuun alussa aloittivat käräjäoikeuden uudet lainkäyttöosastot toimintansa. Myös päällikkö vaihtui, kun Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden pitkäaikainen laamanni Klaus ”Kippari” Ekelund jäi eläkkeelle toukokuun alussa. Hänen jälkeensä käräjäoikeuden laamannina toimivat 1.5.–31.10. välisen ajan Pohjanmaan käräjäoikeuden laamanni Daniel Allén ja allekirjoittanut marraskuun alusta lukien.

Käräjäoikeusverkoston uudistaminen

Käräjäoikeusverkosto on ollut viimeisen vuosikymmenen aikana suurten myllerrysten kohteena. Vuonna 2010 käräjäoikeuksien määrä supistui ensin 54:stä 27 käräjäoikeuteen ja tuolloin silloiset Raaseporin ja Lohjan käräjäoikeudet yhdistyivät Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudeksi. Vuoden 2019 alussa käräjäoikeuksien määrä väheni edelleen 20:een. Samalla Espoon käräjäoikeuden taival päättyi ja se yhdistyi Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuteen. Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus siirtyi lisäksi Turun hovioikeuspiiristä Helsingin hovioikeuspiiriin. Käräjäoikeusverkoston viimeisimmän uudistuksen jälkeen Helsingin hovioikeuspiirissä on enää kolme suurta käräjäoikeutta eli Helsingin, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudet.

Verkostouudistuksen lisäksi Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden tuomiopiirin summaaristen asioiden käsittely keskitettiin Itä-Uudenmaan käräjäoikeuteen 1.9.2019 lukien. Vastaavasti Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden tuomiopiirin ulosottovalitusasioiden käsittely keskitettiin jo vuodenvaiheessa Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuteen.

Yhdistyneen käräjäoikeuden ensimmäinen toimintavuosi

Vuosi 2019 ei ollut käräjäoikeuden henkilökunnalle helppo, vaikka yhdistymiseen oli pyritty valmistautumaan jo hyvissä ajoin ja

vaikka koko henkilökunta oli osallistunut yhdistymisen suunnitteluun aktiivisesti. Vuodenvaihdetta 2018–19 sävyttivät verkostouudistuksen tuomien haasteiden lisäksi tietojärjestelmien yhdistämiseen liittyneet vaikeudet, joiden ratkomiseen palveluntuotajilta kului useampi viikko. Käräjäoikeuden asiakaspalvelu keskitettiin käräjäoikeuden Espoossa sijaitsevaan kansliaan ja Raaseporin ja Lohjan toimipisteiden asiakaspalvelu suljettiin. Myös hallinto mukaan lukien käräjäoikeuden laamanni ja hallintosihteerit siirtyivät työskentelemään Espoon toimipisteeseen. Juttujakoon ja asioiden käsittelyyn tehtiin siihenkin suuria muutoksia. Vaikka käräjäoikeus jatkoi edelleen toimintaansa kolmessa eri toimipaikassa, ei edellä kerrottu myllerrys ollut omiaan vähentämään sitä epävarmuutta, mitä käräjäoikeuksien yhdistäminen eri toimipisteissä ja etenkin Raaseporissa ja Lohjalla oli aiheuttanut. Henkilökunnan inhimillinen huoli tulevaisuudesta on enemmän kuin ymmärrettävää ja näihin huoliin käräjäoikeuden johdon oli ja on edelleen pystyttävä vastaamaan. Myös surutyö on päästävä tekemään.

Talven ja kevään mittaan tilanne käräjäoikeudessa vakiintui ja henkilökunta pääsi pitkästä ajasta keskittymään käräjäoikeuden ydintehtävään eli oikeusturvan antamiseen. Samalla käräjäoikeuden uuden organisaation suunnittelua kuitenkin jatkettiin ja organisaatiouudistukseen valmistauduttiin. Uusien

osastojen henkilösijoittelu valmistui keväällä ja siirtymisiin sekä juttujen siirtoon annettiin ohjeistus.

Yhdistyminen ja käräjäoikeuden koon kasvaminen edellytti toimintojen tarkempaa suunnittelua ja työtapojen yhtenäistämistä. Käräjäoikeuden uusi lainkäyttöorganisaatio aloittikin toimintansa 1.9.2019. Siitä lukien käräjäoikeudella on ollut neljä lainkäyttöosastoa – Insolvenssiosasto (osasto 1), Perheosasto (osasto 2), Rikososasto (osasto 3) ja Pikaosasto (osasto 4). Pikaosastoa lukuun ottamatta osastot toimivat kaikilla toimipaikoilla. Osalla henkilöstöä uudelle osastolle siirtyminen ei juuri vaikuttanut työnkuvaan, mutta osalla muutos oli kaikilta osin suuri. Kuten vuodenvaihte, myös syyskuun alku oli käräjäoikeudelle ja sen henkilökunnalle suuri ponnistus ja osastojen toimintatapojen vakiintuminen ottikin aikansa. Loppuvuoden aikana uuden osastojaon tuomat hyödyt alkoivat kuitenkin näkyä ja osastojaon saama palaute kaikissa toimipaikoissa parantua. Hyvää palautetta saatiin myös kaikilta käräjäoikeuden tärkeimmiltä sidosryhmiltä.

Käräjäoikeuden yhdistyminen ei ollut pelkäättävää sen lainkäyttöorganisaation liittyvä asia vaan se heijastui myös koko henkilöstöön. Uusiin työtovereihin tottuminen ja tutustuminen otti aikansa, ja myös henkilökunnan vaihtuvuus oli suurta. Sen vuoksi käräjäoikeudessa järjestettiin yhteisiä tutustumis- ja

virkestyspäiviä. Yhdistyneen käräjäoikeuden ”Yhteinen päivä – Tillsammansdagen” järjestettiin 11.1.2019 Espoossa. Ensimmäinen kesäjuhla taas juhlittiin Raaseporissa 14.6.2019. Kesäjuhla oli hienosti järjestetty ja onnistunut. Käräjäoikeuden ensimmäinen yhteinen vuosi huipentui pikkujouluihin, jotka järjestettiin Lohjalla 29.11.2019. Pikkujoulujuhlan ruokatarjoilu oli erinomainen ja ohjelma kisailuineen, näytelmineen, orkestereineen ja menevine tansseineen mieleenpainuva. Notaareiden perinteinen joulunäytelmä kirvoitti yleisön haltioituneeseen ja suorastaan riehakkaaseen tunnelmaan!

Asia- ja ratkaisumääristä

Asia- ja ratkaisumääriä koskevat tilastot esitellään tässä toimintakertomuksesta myöhemmin. Niiden perusteella voin kuitenkin jo tässä yhteydessä todeta, että saapuneiden riita-asioiden määrä oli vuoden aikana lievässä laskussa, samoin insolvenssiasioiden määrä. Toisaalta saapuneiden hakemusasioiden ja ulosottoasioiden määrä kuitenkin kasvoi. Myös saapuneiden rikosasioiden määrä oli edellisten vuosien hyvin voimakkaan kasvun jälkeen pienessä laskussa, ylittäen kuitenkin selvästi ne määrät, mihin käräjäoikeuksien yhdistymisen aikana oli varauduttu.

Ratkaistujen asioiden määrässä yhdistymisen haasteet eivät kuitenkaan näkyneet, ja tilastojen valossa vuosi 2019 olikin hyvä, ellei suorastaan erinomainen. Riita-asioita ratkaistiin selvästi enemmän kuin niitä saapui, samoin käytännössä kaikkia muitakin siviiliasioita. Vain hakemusasioita ja ulosottovalituksia ratkaistiin saapuneita vähemmän, mutta siihen ei voinut olla vaikutta-

matta sanottujen asioiden määrän voimakas kasvu ja erityisesti ulosottoasioiden osalta käräjäoikeuden tuomiopiirin laajentuminen kattamaan myös nykyisen Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden tuomiopiirin. Rikosasioita käräjäoikeus ratkaisi vuoden 2019 aikana enätysmäärän ja lähes yhtä paljon kuin niitä saapui.

Käräjäoikeuden tulos oli siten erinomainen. Uudella lainkäyttöorganisaatiolla oli tulokseen varmasti vaikutuksensa. Suurin tekijä tuloksen takana oli kuitenkin käräjäoikeuden henkilökunta, joka tunnollisesti, uutterasti ja vaivojaan säästelemättä käsitteli ja ratkoi juttuja sitä mukaa kuin niitä saapui. Ja kaikki tämä tehtiin siis samalla, kun yhteisiä toimintoja suunniteltiin ja opeteltiin, ja yhdistymisen vaikeudet selätettiin. Myös käräjäoikeuden ratkaisutoiminnan laatu oli totuttuun tapaan hyvää.

Henkilökunnan vaihtuminen ja rekrytoinnin haasteet

Käräjäoikeuden henkilöstön vaihtuvuus oli vuoden 2019 aikana suurta ja rekrytoinnin osuus käräjäoikeuden toiminnassa merkittävä. Rekrytoinnin ongelmat ovat Helsingin hovioikeuspiirin käräjäoikeuksille yhteisiä, ja kilpailu osaavasta henkilökunnasta on kovaa. Syynä vaihtuvuudelle on ollut paitsi verkostouudistukseen liittyvä toimipaikkojen lakkaaminen myös se, että erityisesti kansliahenkilökunnan palkkojen taso ei ole työn itsenäisyyteen ja vaativuuteen nähden yksityiseen sektoriin ja muuhun julkiseen sektoriin verrattuna kilpailukykyinen. Henkilökunnan suuri vaihtuvuus on myös johtanut perehdytyksen ylikorostumiseen käräjäoikeuden arjessa.

Digitalisaatio ja toimitilat

Pitkään odotettu Hakemus-Aipa otettiin käyttöön syksyllä. Järjestelmän ongelmista johtuen sen käyttöönotto jouduttiin kuitenkin varsin pian keskeyttämään ja hakemusasioissakin palaamaan käyttöikänsä päätä lähestyvän Tuomas-järjestelmän käyttöön. Digitalisoitumisesta saatiin kuitenkin myös hyötyjä, kun käräjäoikeuden yhdistymishankkeen yhteydessä henkilökunta opetteli ja tottui uusien sähköisten työvälineiden käyttämiseen. Tämä on ollut ensiarvoisen tärkeää, koska käräjäoikeus toimii vielä jonkin aikaa kolmella eri paikkakunnalla.

Vuoden 2019 aikana käräjäoikeuden yhteisten toimitilojen toteuttamista koskeva hanke jatkui ja Senaatti-kiinteistöjen järjestämä toimitilakilpailutus ratkesi. Lopputulos oli varsin hyvä ja käräjäoikeudelle rakennetaankin uudet, modernit ja tekniikaltaan nykypäivää olevat toimitilat Espoon Otaniemeen. Uusi oikeustalo on tarkoitus vihkiä käyttöön heinäkuussa 2022. Vuosikymmeniä kestänyt odotus nimenomaan oikeustaloksi suunniteltavan ja rakennettavan oikeustalon saamisesta Espooseen on siis vihdoinkin päättyvässä.

Lopuksi

Kuten katsaukseni alussa jo totesin, vuosi 2019 oli yhdistyneelle käräjäoikeudelle tapahtumarikas. Se oli myös työn täyteinen ja tulokselinen. Vähintä mitä voin tässä yhteydessä sen vuoksi tehdä, on esittää mitä parhaimmat ja lämpimimmät kiitokset koko käräjäoikeuden henkilökunnalle vuodesta 2019.

Pikkujoulu
Lohjalla
29.11.2019.

Saapuneiden ja ratkaistujen asioiden määrä

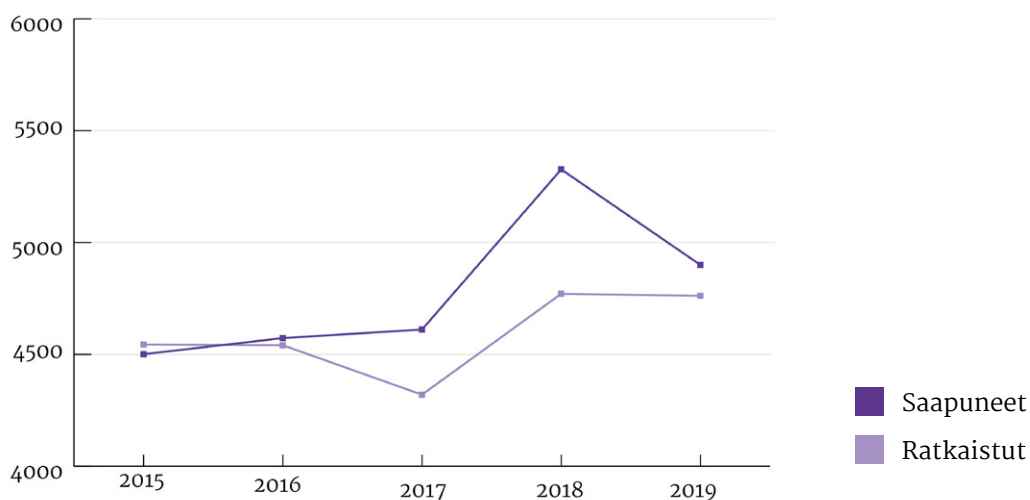
Alla olevissa taulukoissa on vuosilta 2015–2018 esitetty entisen Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden ja Espoon käräjäoikeuden yhteenlasketut määrät.

Kaikki saapuneet ja ratkaistut asiat vv. 2015–2019

2015		2016		2017		2018		2019	
Saap	Ratk	Saap	Ratk	Saap	Ratk	Saap	Ratk	Saap	Ratk
36 647	35 345	35 583	35 522	40 123	39 732	42 719	42 693	34 793	38 789

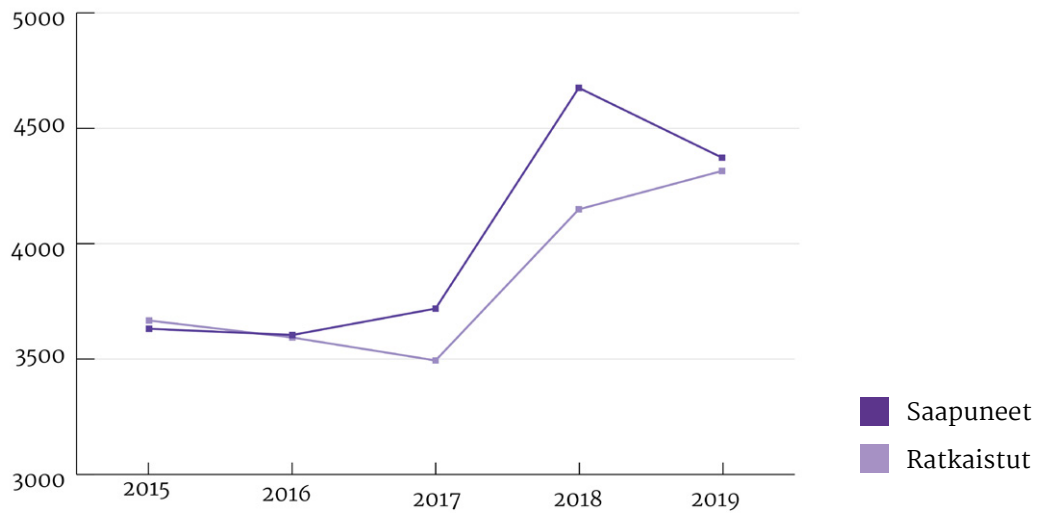
Saapuneet ja ratkaistut rikosoikeudelliset asiat:

2015		2016		2017		2018		2019	
Saap	Ratk	Saap	Ratk	Saap	Ratk	Saap	Ratk	Saap	Ratk
4 501	4 544	4 573	4 541	4 611	4 320	5 327	4 771	4 900	4 762

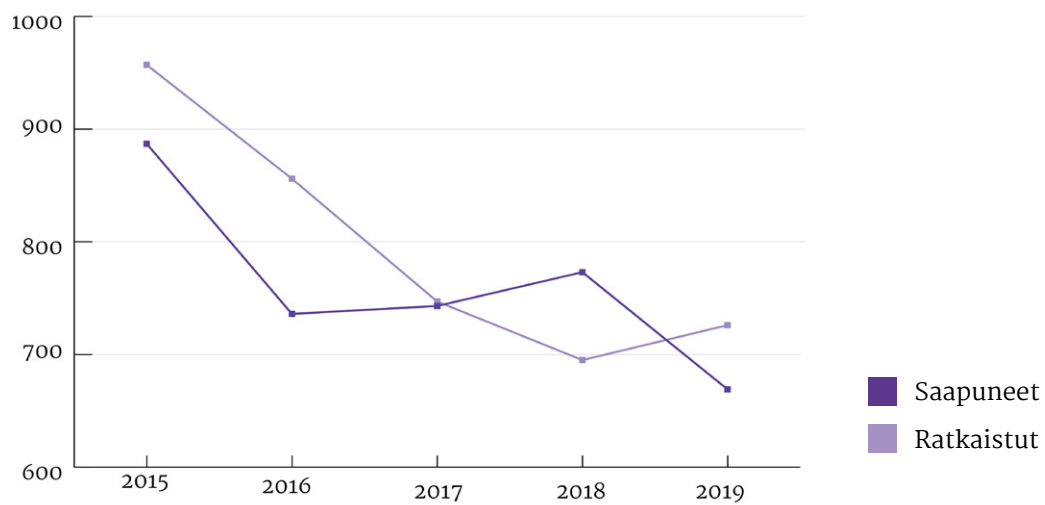
Varsinaiset rikosasiat:

2015		2016		2017		2018		2019	
Saap	Ratk	Saap	Ratk	Saap	Ratk	Saap	Ratk	Saap	Ratk
3 634	3 670	3 607	3 596	3 722	3 496	4 683	4 154	4 379	4 321

Laajat riita-asiat:

2015		2016		2017		2018		2019	
Saap	Ratk	Saap	Ratk	Saap	Ratk	Saap	Ratk	Saap	Ratk
889	959	738	858	745	749	775	697	671	728

Saapuneet asiat asiaryhmittäin vuonna 2018 ja 2019:

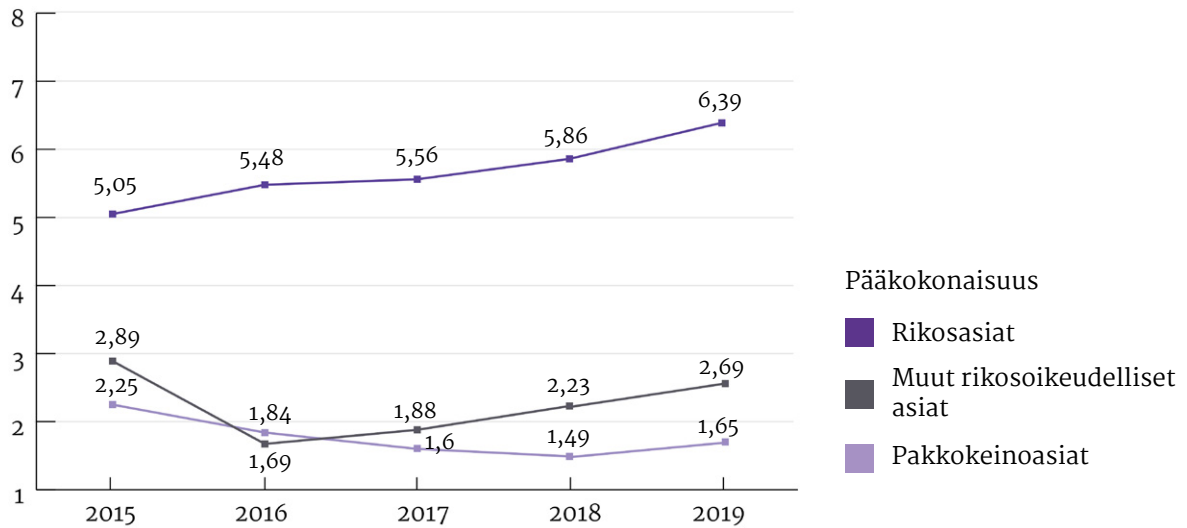
	2018	2019
Rikosasiat	4 683	4379
Muut rikosoikeudelliset asiat	350	302
Pakkokeinoasiat	294 ¹	219 ²
Sakonmuuntoasiat (ratkaistut)	792	673
Laajat riita-asiat	775	671
Erilliset turvaamistoimet	12	14
Summaariset asiat	32 029	24 496
Avioeroasiat	1 838	1 684
Muut hakemusasiat	2 012	2 262
Velkajärjestelyasiat	277	251
Yrityssaneerausasiat	64	54
Konkurssiasiat	241	258
Ulosottovalitukset	70	198

¹Salaisten pakkokeinojen AIPA:ssa käsitellyt jutut eivät näy lukemassa.

²Summaariset asiat siirtyivät 1.9.2019 Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden hoidettavaksi.

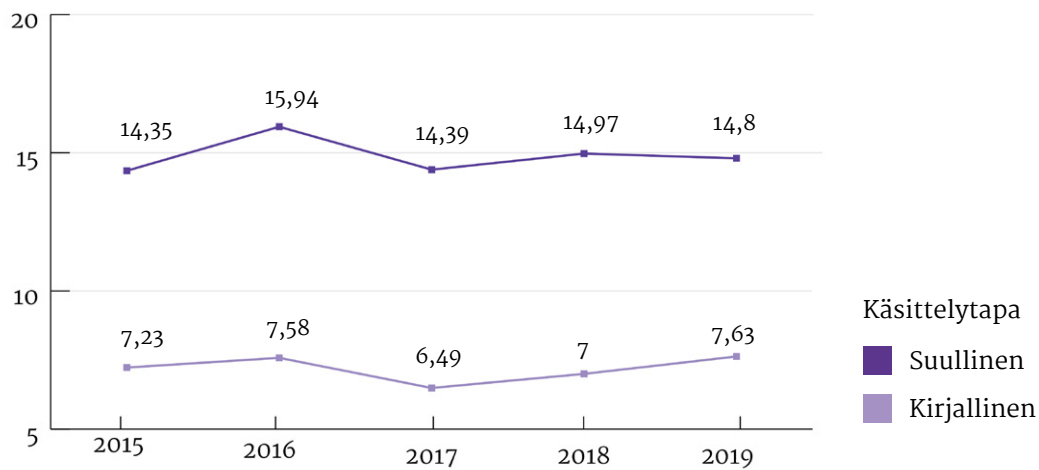
Käsittelyajat keskimäärin rikosoikeudellisissa asioissa:

Rikosoikeudelliset asiat, käsittelyaika keskimäärin (kk)

Käsittelyajat keskimäärin laajoissa riita-asioissa:

Laajat riita-asiat, käsittelyaika keskimäärin (kk)

Talous

Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019	Suunnitelma 2020
9 707 941	9 939 698	10 484 133	10 557 400

Taulukossa tilinpäätösluvut 2017–2018 on laskettu Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden (ent.) ja Espoon käräjäoikeuden osalta yhteen.

Henkilöstö

Käräjäoikeuden henkilöstö ja sen määrä (htv/ml. määräaikaiset) vuonna 2019 on ollut seuraava:

Laamanni	1
Käräjätuomarit	41,3
Käräjänotaarit	10
Kansliahenkilökunta	67,8
Haastemiehet	18
Oikeustradenomiharjoittelijat	1
Yhteensä	139,1 htv

Insolvenssiosasto, osasto 1

”Osasto 1 aloitti toimintansa 1.9.2019. Osaston aloittaessa toimintansa osastolla työskenteli yhdeksän käräjätuomaria ja -sihteeriä. Maaliskuun 2020 alusta osasto sai yhden tuomarin ja sihteerin lisää. Osastolla käsitellään laajoja riita-asioita, yksityishenkilön velkajärjestelyjä, yrityssaneerauksia, konkurssseja ja ulosottovalituksia sekä talousrikoksia. Osastoa kutsutaankin insolvenssiosastoksi. Laajat riita-asiat jakautuvat käräjäoikeuden kahden riitaosaston välillä siten, että osastolle 1 jaetaan saapuvista riita-asioista 45 prosenttia ja osastolle 2 jaetaan riita-asioista 55 prosenttia. Jaossa on huomioitu se, että osastolla 1 on kaksi tuomaria vähemmän kuin osastolla 2.

Osaston toiminnan alettua pidettiin osastokokous, missä käsiteltiin alustavasti muun muassa töiden organisoimista toimipaikkojen välillä. Samalla osaston henkilökunta sai tilaisuuden tutustua toisiinsa. Vaikka osasto toimii kolmella eri paikkakunnalla, Raaseporissa, Lohjalla ja Espoossa, alkoi toiminta pikkuhiljaa sujua, kiitos osaston motivoituneen ja ammattitaitoisen henkilökunnan. Esille nousseita ongelmia ratkottiin sitä mukaa kuin niitä syntyi.

Osalle osaston tuomareita ja sihteereitä tulivat ulosottovalitus- ja yrityssaneerausasiat uusina asioina. Niihin perehdyttiinkin jo ennen osaston työn varsinaista käynnistymistä

koulutuksen kautta sekä siten, että Espoon lisäksi Lohjan ja Raaseporin toimipaikkojen tuomarit alkoivat käsitellä ulosottovalituksia jo vuoden 2019 alusta ennen uuden osasto 1:n toiminnan alkamista. Tämä oli suureksi avuksi, kun vuoden 2019 alusta Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden käsiteltäviksi tulivat Länsi-Uudenmaan ulosottoviraston valitusten lisäksi myös Itä- ja Keski-Uudenmaan ulosottoviraston ulosottovalitukset.

Osastolle siirtyneet talousrikosasiat toivat oman lisänsä uudessa tilanteessa. Moni tuomari oli toiminut riita- ja hakemus- sekä insolvenssiasioiden parissa pitkään ja rikosasiat tulivat osastolle uutena asiaryhmänä. Osaston tuomarit olivat kuitenkin kaikki käsitelleet rikosasioita jo aiemmin, joten talousrikosasiat eivät muodostuneet ongelmaksi. Osaston lähiesimies auttoi ja opasti sihteereitä ja tuomareita Ritu-ohjelman käytössä. Lisäksi talon sisällä on järjestetty ja järjestetään Ritu-koulutusta.”

Tiina Veranen,
osastonjohtaja, käräjätuomari

Perheosasto, osasto 2 / Familjeavdelning, avdelning 2

”Västra Nylands tingsrätt och Esbo tingsrätt fusionerades 1.1.2019. Under det första dryga halvåret arbetade tingsrätten i avdelningar som motsvarade situationen före fusionen. Tingsrätten hade således två avdelningar i Esbo samt en avdelning i Lojo och en avdelning i Raseborg.

Efter några års noggrant planeringsarbete inledde den s.k. familjeavdelningen sin verksamhet 1.9.2019. Enligt arbetsordningen handläggs på avdelningen tvistemål, familje-

och arvsrättsliga ansökningsärenden samt mot barn riktade vålds- och sexualbrott. Förutom dessa mål sköter avdelningens domare en stor del av tingsrättens medlingar såväl i ansökningsärenden som i tvistemål. Administrationen av medlingarna sköts i dess helhet av avdelningens personal.

På avdelningen arbetar 12 domare och 10 tingssekreterare. Av tingsdomarna arbetar åtta i Esbo medan två domare arbetar i Lojo och två i Raseborg. Av tingssekreterarna

arbetar sju i Esbo medan två tingssekreterare arbetar i Lojo och en tingssekreterare i Raseborg.

Avdelningen har hållit avdelnings- och domarmöten ca en gång i månaden. I december gjorde avdelningen tillsammans med insolvensavdelningen en lyckad rekreationsresa till Borgå.

Bildandet av en ny avdelning innebär alltid att personalen är tvungen att ändra sina rutiner. Dessutom innebär det ofta att en del av personalen får nya arbetsuppgifter. En stor del av tingssekreterarna hade inte tidigare arbetat med brottmål. För många på avdelningen har det varit en nyhet att få kolleger som arbetar på andra verksamhetsställen, vilket också medför förändrade rutiner för att ett gott samarbete kan uppnås.

Avdelningen arrangerade i september en utbildningsdag som fokuserade på handläggningen av brottmål riktade mot barn. Justitierådet Timo Ojala och psykologie doktor Julia Korkman fungerade som föreläsare. Så gott som alla domare på avdelningen hade möjlighet att delta i skolningen som blev mycket lyckad.

För tingssekreterarna har det arrangerats skolning gällande Ritu-programmet som används vid handläggningen av brottmål. Som utbildare fungerade expressavdelningens personal.

Efter den första månadens kaos har arbetet börjat löpa. Vi har lärt känna våra nya kolleger och vi har fått en känsla av att den specialisering som eftersträvats börjar bära frukt. En jämn fördelning av mål och ärenden samt en eventuell specialisering inom avdelningen är sådana frågor som vi får fortsätta att diskutera under år 2020.”

[Christian Hirn,](#)
[avdelningschef, tingsdomare](#)

Rikososasto, osasto 3

”Vuosi 2019 oli käräjäoikeudelle ja rikososastolle muutosten vuosi. Tammikuun alussa Länsi-Uudenmaan ja Espoon käräjäoikeudet yhdistyivät. Vuoden alusta Espoon toimipisteessä aloitti uusi osasto, pikaosasto (osasto 4). Rikososaston aiemmin käsittelemistä asioista siirtyivät pikaosastolle muun muassa nopeasti käsiteltävät rikosasiat, pakkokeinot ja lähestymiskiellot eli merkittävä osa rikososastolla käsiteltävistä asioista. Pikaosaston perustamisen jälkeen rikososastolla on ollut paremmat mahdollisuudet keskittyä suurempien rikosasioiden käsittelyihin ilman päivystysluonteisten asioiden vaikutusta aikatauluihin. Toiminta Lohjan ja Raaseporin toimipisteissä jatkui vuoden alusta syyskuun alkuun keskeisiltä osin muuttumattomana yhdistyneessä käräjäoikeudessa.

Käräjäoikeudessa otettiin käyttöön uusi osastojako 1.9.2019 lukien. Uuden rikososaston toiminta jakaantui kaikkiin kolmeen toimipisteeseen Espooseen, Lohjalle ja Raaseporiin. Vuonna 2019 Espoossa toimi yhdeksän käräjätuomaria ja -sihteeriä, Raaseporissa kaksi käräjätuomaria ja -sihteeriä ja Lohjalla kolme käräjätuomaria ja kaksi käräjäsihteeriä. Rikosasioiden jakamisessa ja käsittelyssä lähtökohtana oli, että jokainen toimipiste käsitteli sen alueelle liittyvät rikokset. Tästä voitiin tarvittaessa poiketa.

Uudessa osastajaossa rikosasioiden käsittely jaettiin kaikille osastoille siten, että insolvenssiosasto (osasto 1) käsittelee talousrikosasioita kuten julkista taloutta vastaan kohdistuneet sekä velallisen rikokset ja perheosasto (osasto 2) käsittelee lapsiin kohdistuvia rikoksia. Rikososasto on osas-

toista ainoa, jolla käsitellään ainoastaan rikosasioita (mukaan lukien lähestymiskiellotoasiat Raaseporissa ja Lohjalla). Rikososasto käsittelee kaikki rikosasiat, joita ei käsitellä osastoilla 1, 2 ja 4. Myös Lohjan ja Raaseporin alueen nuorten rikosasiat käsitellään rikososastolla. Raaseporin alueella tapahtuneet nopeasti käsiteltävät rikosasiat, joissa kuuluu asianosaisia tai todistajia, käsitellään rikososastolla.

Osaston aloittaessa toimintansa oli eri toimipisteiden työparien välillä huomattavia eroja käsiteltävänä olevien asioiden lukumäärissä. Vuoden 2019 lopussa oli eri toimipisteiden ja työparien välillä onnistuttu tasaamaan työmääriä huomattavasti. Osaston toimiminen eri toimipisteissä on tuonut myös toimintatapoihin muutoksia. Toimipisteiden välisestä etäisyydestä johtuen esimerkiksi viikoittaisen kokousten pitäminen on uuden osastojalon jälkeen toteutettu Skypen välityksellä. Osaston jakautuminen eri toimipisteisiin on myös mahdollistanut osallistumisen asioiden käsittelyyn kaikissa käräjäoikeuden toimipisteissä sekä Kirkkonummen istuntopaikassa.

Eri toimipisteissä toimivan osaston perustaminen on tuonut kaikille mahdollisuuden tutustua uusiin ammattitaitoihin ja motivoituneisiin kollegoihin. Rikososaston toiminta vuonna 2019 on ollut ratkaistujen asioiden määrässä ja käsittelyaikojen pituudessa mittattuna tuloksellista. Tämä on osaston työhönsä sitoutuneen ja osaavan henkilökunnan ansiota, mistä heitä kaikkia on kiittäminen.”

Kari Tuuli,
osastonjohtaja, käräjätuomari

Pikaosasto, osasto 4

”Espoon käräjäoikeuden ja entisen Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden yhdistyessä vuoden 2019 alussa uudessa käräjäoikeudessa aloitti toimintansa myös osasto 4, paremmin tunnettu nimellä pikaosasto. Ajatus pikaosastoa käräjäoikeuteen aikanaan perustettaessa oli se, että osastolla hoidettaisiin tietyn tyyppisten nopeahkoa käsittelyä edellyttävien enintään keskiuurten asioiden käsittely, jotta muilla osastoilla pystyttäisiin mahdollisimman häiriöttömästi keskittymään niillä käsiteltävien asioiden hoitamiseen.

Pikaosaston tuomarit ja sihteerit sijoituivat Espoon toimipaikkaan. Vain satunnaisesti eli keskimäärin kerran kuukaudessa rikosistuntoja pidettiin Kirkkonummen istuntopaikassa.

Pikaosastolla työskenteli seitsemän tuomaria. Sihteerien määrä vaihteli jonkin verran vuoden aikana. Tuomarit ja sihteerit työskentelivät tiimeissä. Toinen tiimeistä, johon kuului neljä tuomaria, käsitteli syyttäjäosaston nopean toiminnan yksikön rikosasiat eli ns. noto-asiat lähes koko käräjäoikeuden alueelta. Toinen tiimeistä, johon kuului kolme tuomaria, käsitteli muut osaston asiat kuten pakkokeinoasiat, häätövaatimuksen sisältävät huoneenvuokra-asiat ja erilliset turvaamistoimiasiat koko käräjäoikeuden alueelta sekä lähestymiskiellot ja nuorten rikosasiat, joilla oli liityntä Espooseen tai Kauniaisiin. Tiimeissä tuomarit ja sihteerit vaihtuivat määrääjain, eivätkä tuomarit ja sihteerit muodostaneet työpareja. Säännöllisesti istuntoja oli noto-asioissa neljänä päivänä viikossa ja nuorten rikosasioissa kerran viikossa. Istuntopäivien suunnittelu oli aloitettu jo ennen

vuoden vaihdetta, joten viivettä osaston toiminnan alkaessa ei tapahtunut.

Pikaosastoon kuului myös pääosa notaareista. Notaareiden määrä toimipaikoissa muuttui vuoden aikana aikaisemmasta poiketen sellaiseksi, että notaareista sijoittuu kuusi Espooseen sekä kaksi Lohjalle ja kaksi Raaseporiin. Notaareiden sihteerit eri toimipaikoissa kuuluivat pikaosastoon. Notaariohjelmaa uudistettiin käräjäoikeudessa 1.9.2019 alkaen siten, että notaarivuosi olisi mahdollisimman yhdenmukainen käsiteltävien asioiden sisällön ja määrien suhteen riippumatta siitä, mihin toimipaikkaan notaari on sijoittuneena. Notaariohjelman käytännön toteuttamisessa pikaosasto oli keskeisesti mukana.

Sidosryhmäyhteistyö esimerkiksi noto-asioissa nopean toiminnan syyttäjäyksikön kanssa sekä pakkokeinoasioissa tutkinnanjohtajien ja poliisin kanssa oli vuoden aikana aktiivista. Pikaosastolla saatiin näin tietoa toisten toimintatavoista, ja sidosryhmät saivat tietoa pikaosaston toiminnasta. Tiedon avulla puolin ja toisin pystyttiin toimintaa kehittämään.

Pikaosaston ensimmäinen kokonainen toimintavuosi oli vauhdikas. Tilastoista on pääteltävissä, että pikaosaston toiminta oli myös tuloksellista. Alussa todettu toiminta-ajatus osastoa käräjäoikeuteen perustettaessa siten mitä ilmeisemmin toteutui. Toiminnan tuloksellisuus oli seurausta henkilöstön vahvasta sitoutumisesta osaston toimintaan.”

Juha Lehto,
osastonjohtaja, käräjätuomari